

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Norsk Bonde- og Småbrukarlags forventninger til dagens Regjering

Landbrukskonferansen i Trøndelag
5.april 2022

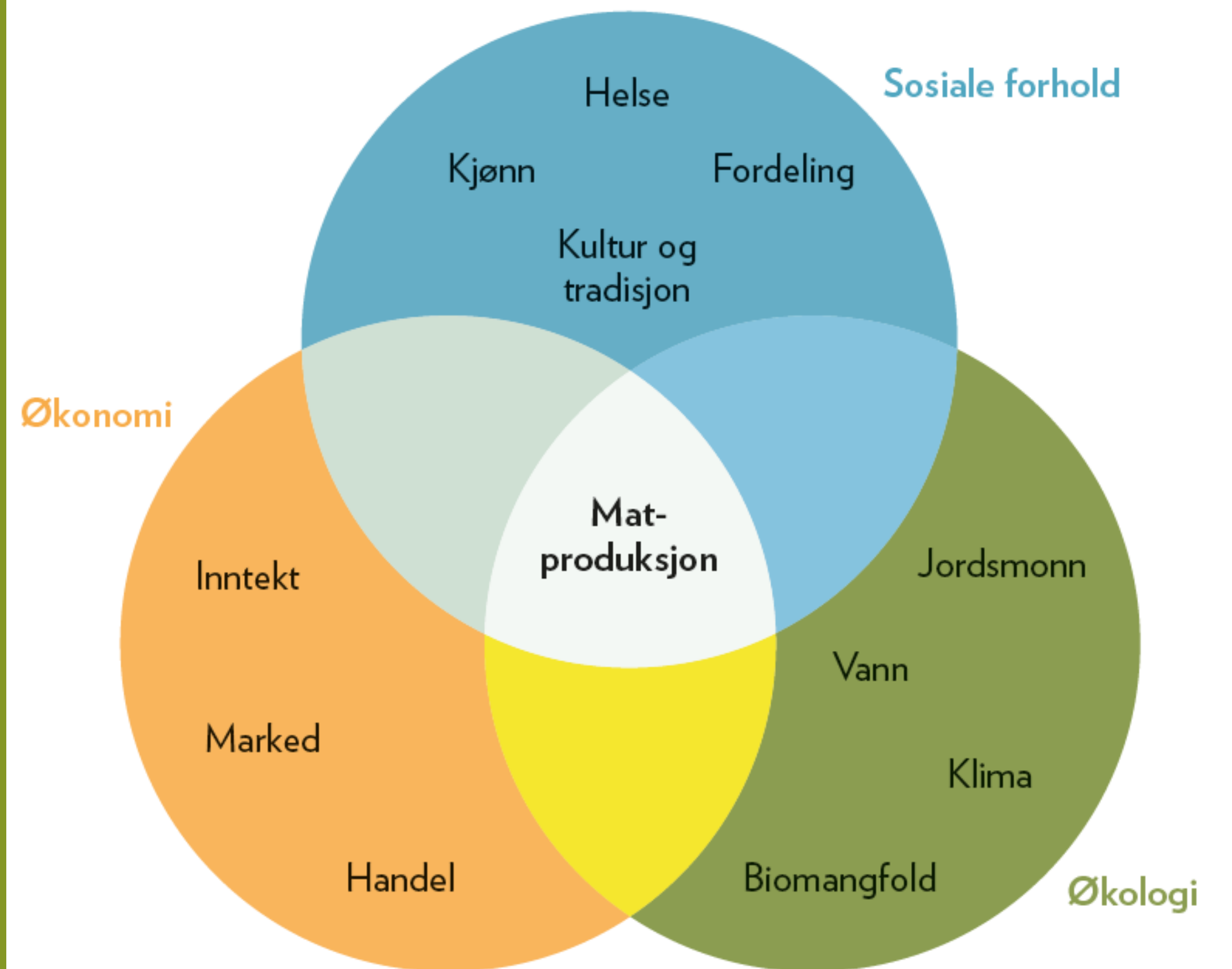
Kjersti Hoff, leder
Norsk Bonde og Småbrukarlag

Formålsparagrafen

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er ein fagleg og næringspolitisk organisasjon, som har til formål å fremme dei faglege, kulturelle, sosiale og økonomiske interessene til folk i jordbruket.

Organisasjonen skal på alle område arbeide for å skape gode og jamstelte vilkår for alle i jordbruket, og skal vere aktivt med på oppgåver som fremmer utvikling og trivsel i lokalsamfunnet.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er partipolitisk nøytralt og ubunde.

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Det haster for norsk beredskap

- Hvor er vi
- Hvorfor haster det
- Hva må til
- Hvem har ansvaret

Flere folk

Internasjonal ustabilitet

**Matsikkerhet og
beredskap**

Ressursknapphet

Klimaendringer

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

8 år med Solbergregjering

- frislipp 2014
- løsdriftskrav
- strukturrasjonalisering
- sentralisering
- overproduksjon
- korona
- lav lønnsomhet
- 2 gardsbruk legges ned hver dag

- kostnadsvekst

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Valgkamp og lovnader

- Behov for opptrappingsplan
- Inntektsløft
- Nytt tallgrunnlag (nivå)

(SP, AP, SV)

- **«Stortinget ber regjeringen øke rammen i årets jordbruksoppgjør med 1.mrd»** (Sp, SV)

STORTINGET

Innst. 657 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 200 S (2020–2021)

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Landbruks- og matdepartementet (Jordbruksoppgjøret 2021 m.m.)

Til Stortinget

1. Sammendrag
- 1.1 Innledning

sjetten 2019 for Landbruks- og matdepartementet la regjeringen frem en oppdatert strategi. Senere varslet regjeringen at den ville komme tilbake med en vurdering av målet for årlig omdisponering og ny oppdatering av jordvernstrategien når tallene for 2020 forelå. Landbruks- og matdepartementet har valgt å legge frem den oppdaterte jordvernstrategien i årets proposisjonen om jordbruksoppgjøret. Det vises til omtalen i vedlegg 4 i proposisjonen, og til komiteens merknader nedenfor.

1.1.1 Grunnlaget for jordbruksforhandlingene i

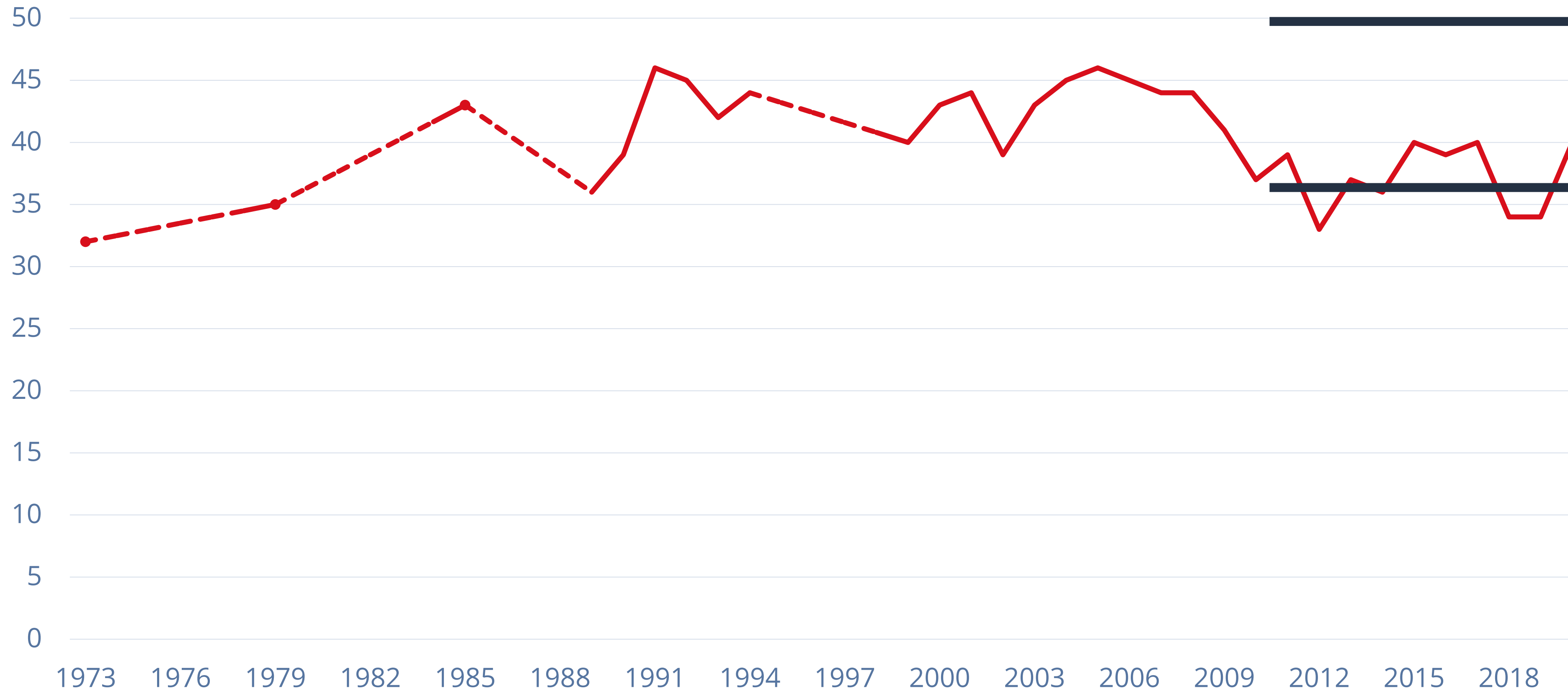
Ny regjering store forventninger

- **Tette inntektsgapet:** «Leggje fram ein forpliktande og tidfesta plan for å tette inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet. Opptrappinga skal skje i samarbeid med partane i jordbruksavtalen og baserast på nytt talgrunnlag.»
- **Budsjettavtale 2022:** «Stortinget ber regjeringen legge fram en forpliktende og tidfestet plan i løpet av 2022 for å tette inntektsgapet. Det skal tettes uavhengig av bruksstørrelse, produksjon og landsdel»
- **50 % sjølforsyning:** «Leggje fram og gjennomføre ein opptrappingsplan for trygg matproduksjon på norske ressursar og setje eit mål for sjølvforsyningsgrad av norske jordbruksmatvarer, korrigert for import av fôrråvarer, på 50 prosent.»
- «**Samfunnsoppdraget** til jordbruket er å sikre Noregs befolkning nok og trygg mat produsert på norske naturressursar, og slik bidra til arbeid, god ernæring og helse.»
- «Sørgje for betre berekraft i landbruket gjennom auka bruk av utmarksbeite, setring, klimatilpassing, investering i jord»
- **Bedre tollvern og en ny gjennomgang av dagligvaremakt**
- **Produksjonsfordeling og regulering**

Sjølforsyningsgrad av norske jordbruksmatvarer, korrigert for import av fôr, 1973-2020

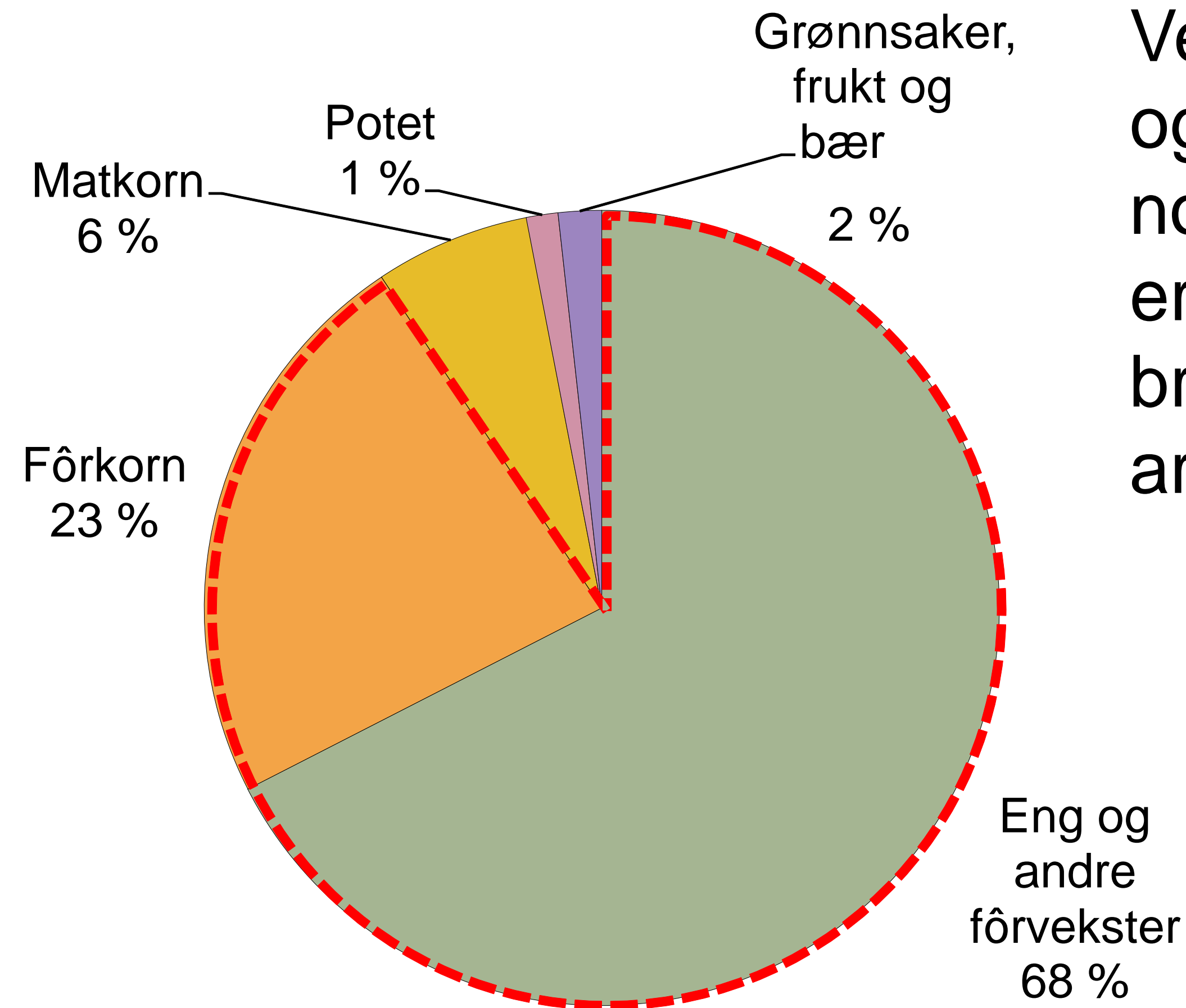
Hurdalsplatt-
formen – mål:
50 %

Snitt siste 5 og 10 år:

37 %

Dyrka areal, 3%, hvordan bruker vi det!

Verdiskapning og legitimitet i norsk jordbruk er basert på bruk av norske arealer

Kilde: SSB

Vedtak i Stortinget.....KRISE? NÅR?

Ved behandling av strømvartalen for jordbruk og gartneri

Med tillegg:

- *"Flertallet ser det som viktig at regjeringen følger situasjonen nøye og løpende og om nødvendig fremmer forslag om at det må iverksettes tiltak for å sikre at likviditetssituasjonen, til tross for utbetaling av produksjonstilskudd i februar 2022 og kompensasjon for ekstraordinære utgifter til samme tid, ikke svekker landbrukets evne til å anskaffe nødvendige innsatsfaktorer i forbindelse med vekstsesongen.«*
- *"Flertallet viser til at den økonomiske situasjonen for mange utøvere i landbruket er alvorlig. Det er avgjørende for Norges matsikkerhet, beredskap og utvikling i distriktene at man sikrer matproduksjonen på kort og lang sikt. Dette er særlig viktig i en tid hvor den globale matsikkerheten og forsyningen er under sterkt press, og det vil være ekstra alvorlig dersom det oppstår en situasjon der store matproduserende land varsler stans i mateksporten."*

Beredskap og matsikkerhet...

- Det er nå
- Regjeringen må komme med tiltak slik at våronna er så normal som mulig
- Tyskland, Irland, Finland, Sverige
- Bonden kan ikke bære denne kostnadsveksten
- Det blir mindre norsk matproduksjon

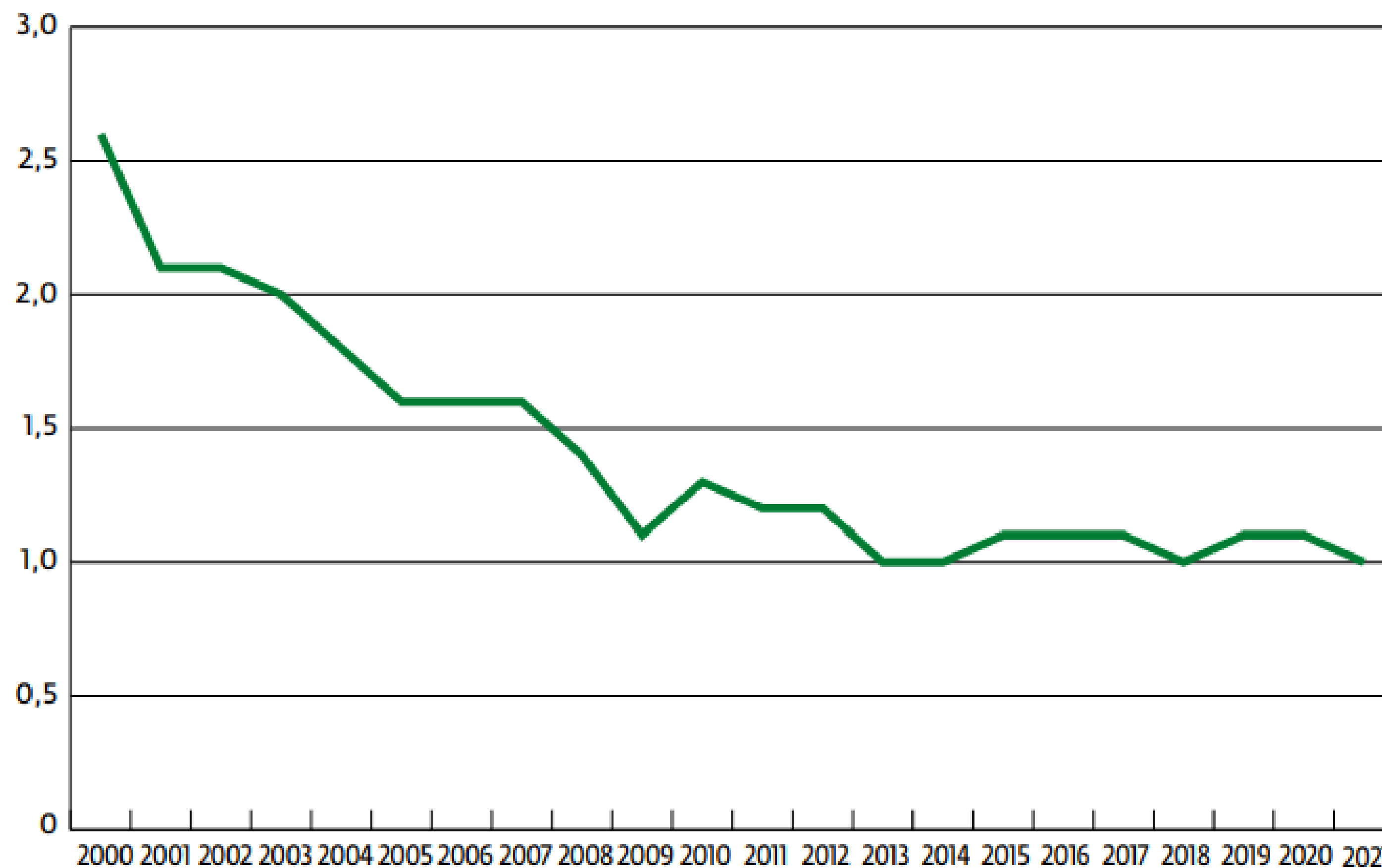

Og så går vi videre

- Full kostnadskompensasjon
- Inntekt som andre i samfunnet
- 1. år i opptrappingsplan, 2022
- 2. år i opptrappingsplan , 2023
- Regulering for fordeling og matsikkerhet og beredskap i hele vårt langstrakte land
- Økt sjølforsyning krever premiering av norsk fôr til dyra våre og klok kanaliseringpolitikk
- Forsterking av tollvernet
- Kjedemakt

Jordbrukets andel av statsbudsjettet: fra 7,5 % i 1980 til 1 % i dag

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Bonden må ha inntekt som andre hvis vi skal ha noen som sørger for en god og trygg matproduksjon basert på norske ressurser.

Den beste beredskap vi kan ha

Det er enkelt...
bonden må få trua og da må det synes godt i årets forhandlinger

Det handler om politisk vilje og handlekraft!

Regjeringen må starte nå for å følge opp egne mål ellers blir det for få til å gjennomføre ambisjonene som også regjeringen er tydelige på framover

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Viktig samarbeid med miljø- og solidaritetsorganisasjoner